

Algemene beschouwingen D66

Bij begroting Kapelle 2019

Algemeen

Meneer de voorzitter, geachte leden van de raad en college, geachte publiek,

Allereerst ben ik toch trots op dat ik hier namens D66 voor de eerste keer aan de algemene beschouwingen mag meedoen. Een mooie gelegenheid om mijn kiezers nog eens te danken en ik hoop vanavond en in de komende jaren dit vertrouwen waar te kunnen maken.

Betreffende de begroting allereerst een paar algemene opmerkingen:

- Ik denk dat we in algemene zin tevreden kunnen zijn met de huidige financiële situatie. Een sluitende begroting en meerjarenraming, voldoende weerstandsvermogen, en een redelijke solvabiliteit. De voorziene toename van de schuldquote is vanzelfsprekend wel een aandachtspunt en dwingt ons om heel nauwkeurig naar grote toekomstige investeringen zoals het sportcomplex te kijken.
- Verder is naast goede financiën natuurlijk de tevredenheid, het welzijn en het geluksgevoel van mensen zeker zo belangrijk. We meten die al in zekere mate in bijvoorbeeld de inwonerspeiling en ondernemerspeiling, en ook daar zien we gelukkig over het algemeen goede cijfers. Wellicht dat we in de toekomst wat meer moeten gaan sturen op geluk en welzijn, en wat minder op financiën, maar laten we die discussie nog maar even doorschuiven.
- Wat ik wel een duidelijk aandachtspunt vind, zoals ik tijdens de oordeelsvormende sessie al naar voren gebracht heb, is dat de leesbaarheid, en de bruikbaarheid van de begroting (en jaarverslag) wat ons betreft zeker verbeterd kan worden. Ik denk hierbij aan bijvoorbeeld een scheiding in zaken waar we als raad toch geen invloed op hebben en zaken waar we wel keuzes in kunnen maken. En meer duidelijkheid bij deze zaken, welke keuzes dan door de huidige coalitie gedaan zijn, en met welke financiële impact. Zodat wij de genomen keuzes kunnen beoordelen en wellicht ook makkelijker alternatieven kunnen voorstellen. Ook als we inwoners steeds meer willen betrekken zal het noodzakelijk zijn dat we een beter overzicht moeten geven welke keuzes we als gemeente maken, welke financiële consequenties dat heeft en waar eventueel nog zaken te beslissen zijn. Ook in het kader van de aandacht voor de laaggeletterdheid, die ook in het samenwerkingsakkoord staat, lijkt ons een eenvoudig leesbare versie van belang. Wij willen dan ook een motie indienen met het verzoek tot het instellen van een raadscommissie die gaat kijken hoe we de leesbaarheid en bruikbaarheid van de begroting (en andere essentiële documenten) kunnen vergroten, zowel voor de raad, als voor de inwoners van Kapelle met maximaal leesniveau B1, tot wellicht laaggeletterden aan toe.

Klimaat, natuur en duurzaamheid

In het samenwerkingsakkoord staat Duurzaamheid als aandachtspunt vermeld met een aantal maatregelen, met name op het gebied van CO2, en het verduurzamen van de gebouwde omgeving. Tevens is er, na opmerkingen door D66, aan toegevoegd dat er een duurzaamheidsvisie moet komen, en zijn ook opmerkingen over klimaatadaptatie en circulaire economie toegevoegd.

Wij zijn blij met elke focus op duurzaamheid en in die zin blij met de toevoegingen, maar wij vinden nog steeds dat er te beperkt gekeken wordt naar de impact van klimaatveranderingen, verduurzaming van onze hele leefomgeving en ook de aandacht voor de o zo belangrijke natuur in onze directe leefomgeving. Hoe wij op dit moment leven kan in de toekomst niet meer, klimaatverandering zal impact hebben op onze banen van de toekomst, onze gezonde leefomgeving van de toekomst, op de geopolitieke situatie met migratieproblemen en wellicht oorlogen. Kortom als we daar nu niet zo maximaal mogelijk gaan bekijken wat we allemaal kunnen doen, en daar ook zo snel mogelijk extra op gaan investeren, zullen onze kinderen en kleinkinderen zowel de kosten hiervoor driedubbel krijgen, als een slechter leefbare wereld.

Wij begrijpen ook dat behalve enige incidentele investeringen er geen structureel extra geld in deze begroting en de meerjarenraming is voor duurzaamheid, klimaat, laat staan natuur.

Wij stellen dan ook twee moties voor:

- Een motie voor meer focus op duurzaamheid door een klimaatparagraaf toe te voegen aan alle beleidsplannen die in de toekomst uitkomen
- En een motie, samen met Gemeentebelang, om structureel meer ruimte te maken voor klimaat en duurzaamheid door de huidige halve fte voor duurzaamheid te verdubbelen naar 1 fte.

Participatie en democratische vernieuwing

Participatie zal steeds belangrijker worden de komende jaren. We zijn er toe gedwongen doordat het bijvoorbeeld een onlosmakelijk onderdeel is van de nieuwe Omgevingswet. Maar belangrijker is dat we er niet aan ontkomen omdat onze inwoners het op allerlei manieren steeds meer willen, en omdat het ook processen verbetert, voorstellen verbetert, en een groter draagvlak creëert. Belangrijk hierbij is dat we bij participatie ook beseffen dat het een integraal onderdeel moet zijn van ons handelen in de toekomst. En dat het ook heel andere vormen kan en moet hebben dan de welbekende inloopavond. Ook gelote burgerfora, inwoners-coöperaties, wijkbegrotingen en concepten als right-to-challenge zijn voorbeelden waar we de komende jaren mee aan de gang kunnen en moeten. Met onder andere het Strategisch Kompas zal hiermee aan de slag gegaan worden, maar ook in andere gremia. Te vaak zijn er zaken die niet goed gecommuniceerd zijn of waar mensen niet goed bij betrokken zijn en die dan meer problemen opleveren dan noodzakelijk. Goede communicatie en de juiste vorm van participatie moeten vast deel van ons denken en handelen worden.

Participatie houdt overigens ook in dat we mensen moet zien te stimuleren om zoveel mogelijk bij te dragen aan maatschappelijke taken. Dit is een breed aandachtspunt voor onze samenleving, variërend van vrijwilligers voor de brandweer, mantelzorgers, vrijwilligers bij verenigingen, kerkvrijwilligers, mensen interesseren voor politieke taken, enzovoorts. De samenleving verandert, dus we zullen ook moeten nadenken hoe we het betrekken van mensen moeten veranderen.

Regionale samenwerking en aandacht voor de kernen

In steeds meer zaken worden we is het beter, of worden we gedwongen, tot samenwerking op regionaal, provinciaal of landelijk niveau. Hiertoe hebben we in het verleden al verschillende Gemeenschappelijke Regelingen opgezet. Maar ook op andere terreinen gaat het beleid en de controle de grenzen van onze gemeente te boven. Ik zit te denken aan de Regionale Energiestrategie, toeristische regiovisies en je merkt het zelfs bij een fusie van scholenorganisaties. Al deze zaken hebben voordelen op het gebied van bijvoorbeeld efficiency, kosten, kwetsbaarheid en kwaliteit. Maar in de huidige vorm hebben ze ook grote nadelen.

Een belangrijk nadeel is dat de invloed van de raad, en daarmee de democratische vertegenwoordiging, steeds moeizamer, minder effectief en ook gewoon minder wordt. Tevens is het van belang dat gemeentelijke of kern-belangen en cultuur voldoende behartigd worden. Oplossingen als klankbordgroepen, overleggen tussen raden etcetera zijn in steeds mindere mate afdoende om dit probleem op te lossen. Wellicht moeten we naar structurele overleggen tussen raden, regionaden of andere creatieve oplossingen hiervoor, maar ook deze oplossingen hebben nadelen. Zodat automatisch dan op een gegeven moment de vraag komt hoe lang we nog een zelfstandige gemeente kunnen blijven. Een vraagstuk waar we de komende jaren het goed met elkaar en onze inwoners over moeten hebben.

Een bijpassend vraagstuk is hoe we, in welke gemeentelijke constellatie dan ook, voldoende aandacht en focus kunnen houden (of vermeerderen) op de identiteit, cultuur en voorzieningen in de kernen. Het vergroten van de aandacht voor de lokale behoeften biedt ruimte voor verdere samenwerking of samenvoeging op hoger bestuurlijk niveau.

Economie en Toerisme

Aandacht voor de economie blijft structureel belangrijk, zeker nu recent de Sligro aangekondigd heeft te vertrekken van de Smokkelhoek. Het opgestarte overleg met ondernemers brengt hopelijk ook nieuwe ideeën en inspiratie op voor het grijpen van nieuwe kansen.

Betreffende toerisme moet er aan de ene kant concreet uitvoering gegeven worden aan het uitvoeringsplan van de recreatievisie. Anderzijds moeten we ook hier stappen gaan maken richting de verdere toekomst, met vragen als:

- Waar willen we over 20 jaar met Wemeldinge toeristisch zijn
- Hoe gaan we samenwerken in de regio
- Moeten we naar een Visie op de Binnenwateren
- Hoe zien we toerisme ten opzichte van duurzaamheid

LHBTI

Sinds er een progressievere coalitie is, is ook de regenboogvlag gehesen, en mooie beginstap richting onze LHBTI-gemeenschap. Het doel is wat D66 betreft om tot een volwaardige Regenbooggemeente te komen; daarom zien we uit naar de resultaten van de startbijeenkomst die gepland wordt.

Mobiliteit

Betreffende mobiliteit denken we dat we moeten streven naar minder auto's, en als we gebruik maken van auto's liefst gedeeld en ook liefst elektrisch. Minder auto's heeft voordelen voor milieu, leefomgeving, veiligheid, parkeerruimte, gezondheid etc. Tegelijkertijd moeten we fietsen en wandelen promoten. Bij al deze veranderingen kun je denken aan zaken als aanleggen van een snelfiets-infrastructuur, laadpalen en parkeerplaatsen voor elektrische auto's, leefstraten en fietsstraten, experimenten met deelauto's (zoals in samenwerkingsakkoord aangekondigd), meer fietsparkeerplaatsen enzovoorts.

Sportcomplex

Het sportcomplex is vanzelfsprekend door de grote financiële impact, maar ook door het belang voor een goede gezondheid, een zeer belangrijk item voor onze gemeente. Waar we dus goed over na moeten denken, en er voor moeten zorgen dat dit geen strop om onze nek gaat worden, zoals je in sommige andere gemeenten ziet. Dus we moeten ervoor zorgen dat dit vooral qua structurele en exploitatiekosten goed uit gaat komen. Duurzaamheid, verminderen van energiekosten en circulair bouwen zijn dan ook zaken waar rekening mee gehouden moet worden als we een gebouw voor zeer lange tijd gaan wegzetten.

Onderwijs en Jeugdzorg

Tenslotte, maar zeker niet het minste, het onderwijs in onze gemeente. D66 gelooft sterk in preventie, en de in ons verkiezingsprogramma genoemde extra focus op vroegsignalering zien wij als een nuttige mogelijkheid om de groeiende kosten in Jeugdzorg onder controle te gaan krijgen.

Verder zijn in het onderwijs verbouwingen danwel nieuwbouw voorzien, bijvoorbeeld in Wemeldinge. Ook hier zullen aspecten zoals ik net genoemd heb zoals duurzaamheid en circulair bouwen bekeken moeten worden. Wellicht is dat ook een mooi moment om te kijken naar andere duurzame verbeteringen, zoals groene schoolpleinen en groene daken op scholen, en ook nog meer aandacht voor gezondheid in en rondom scholen.

Ik dank u voor uw aandacht en zie uit naar een vruchtbaar jaar!

Marc van Opstal

Fractievoorzitter D66 Kapelle